

Informasjon fra West System Norge AS:

Overflatebehandling med West System epoxy

West System epoxy- en optimal fuktsperre

Hovedhensikten med å behandle en flate med epoxy er å lage en slitesterk, effektiv og varig sperre mot fukt, og samtidig skape et glatt, pent og jevnt underlag for avsluttende overflatebehandling.

For å bygge opp en effektiv fuktsperre, er det nødvendig med minst 3-4 lag med WEST SYSTEM epoxy. Skal lagene pusses godt, bør du ha 5 lag.

Viktig å huske:

- Bland aldri tynnere sammen med WEST SYSTEM epoxy.
- Ikke tilsett fargepigment eller fyllstoffer i det første laget epoxy du påfører overflaten.
- Flere tynne «strøk» gir en jevn glatt overflate, mens tykke «strøk» ofte kan føre til «gardiner» og sig i overflaten.
- Det anbefales å benytte tynne utskiftbare engangsruller med skumplastbelegg (art. nr. 800/800B) ved påføring av epoxy. Disse gir deg god kontroll med tykkelsen på epoxylaget under påføringen, noe som også reduserer sjansen for varmeutvikling. Disse rullene kan deles etter behov, slik at de passer til bruk på smale lister eller steder der det er vanskelig å komme til. De samme rullene kan benyttes til å lage fordriver.
- Avslutt all sliping, sparkling og pussing før du starter påføringen av epoxy.
- Det er svært viktig at overflaten som skal behandles med epoxy er absolutt helt ren, og at det ikke finnes olje, fett (fingeravtrykk etc), silikoner eller annen forurensning på overflaten.
- Overflaten må vaskes godt med en silikonfjerner eller en annen god avfetningsvæske.
- Det er viktig at treoverflater holder stabil temperatur under selve arbeidet med å påføre epoxyen og i perioden etter, mens epoxyen herder.

Framgangsmåte:

- Klargjør overflaten
- Lag en blanding av resin og herder (bruk doseringspumper), men ikke mer enn at du får brukt den opp før den begynner å herde. Hell blandingen over i et rullebrett.
- Utvæt rullen med epoxy. Sørg for at det er et jevnt lag med epoxy på rullen.
- Rull epoxyen jevnt ut over et område på 60-70 cm².
- Etter hvert som rullen "går tom" for epoxy, kan du øke presset mot underlaget for å spre epoxyen i et jevnt og tynt lag.
- Avslutt med lange og lette bevegelser for å hindre merker (striper) etter rullen på overflaten. Overlapp de områdene du allerede har behandlet for å «smelte» sammen overflaten med epoxy. Bruk skumfordriveren som du har laget ferdig på forhånd.
- Vær nøyaktig og tålmodig, men går det så lang tid at epoxyen begynner å herde i rullebrettet, må du sette denne blandingen vekk. Lag en ny og litt mindre blanding og fortsett der du avsluttet arbeidet.
- Dra skumfordriveren over epoxyen med jevne og lette bevegelser. Ikke bruk mer kraft enn at du glatter ut overflaten uten å fjerne epoxyen.

Påfør de neste lagene med epoxy som beskrevet over.

Før du påfører et nytt strøk, pass på at forrige lag er herdet såpass at det tåler vekten av det nye. For at du skal slippe å pusse mellom hvert lag, vil vi råde deg til å legge på alle strøkene på samme dag. Hvis det går mer enn 7-8 timer ved 18 °C. må man vaske og pusse før man legger et nytt strøk. I romtemperatur vil det være riktig å vente ca. 1-2 timer mellom hvert strøk.

Etter at flaten har herdet skal den vaskes med mildt salmiakkvann og mattslipes, klar til avsluttende behandling med maling eller lakk.

NB! Når du legger epoxy på trematerialer vil epoxyen trekke inn i treverket, og trefibrene kan "reise seg" etter første lag. Hvis dette skjer, la epoxyen herde over natten. Deretter vaskes og tørrpusses hele flaten. Fjern alt pussestøv før du legger på nye lag med epoxy.

Etter at man har lagt West System epoxy på en overflate må man lakkere eller male med en 2-komp lakk eller maling.

Lakkering med to-komponent polyuretane lakk

Selv om epoxy er svært slitesterk, og så godt som ugjennomtrengelig for vann, må alle epoxybelagte overflater beskyttes mot sollys/ultrafiolett stråling.

Vi anbefaler at det legges på minst tre toppstrøk (helst flere) med to-komponent polyuretanelakk, enten klar/blank eller med farge.

EPIFANES to-komponent polyuretane lakk

Ved å bruke EPIFANES to-komponent polyuretane lakk vil du få en perfekt overflate. Denne lakken gir en svært pen «finish» og en maksimal slitestyrke.

EPIFANES to-komponent polyuretane lakk inneholder et godt U.V. filter, og lakken binder godt til underlaget. Konsistensen gjør at den er lett å påføre underlaget med både pensel, rulle eller sprøyte.

Slik går du fram:

Klargjøring av overflaten

Sluttr resultatet for ethvert maling/lakkeringsarbeide er helt avhengig av beskaffenheten på underlaget og forholdene arbeidet foregår under. Flaten må derfor være pusset, rengjort og helt tørr før du begynner påføringen av lakk eller maling.

- Siste lag med epoxy skal være helt gjennomherdet. Vi anbefaler at man minst venter en uke etter at siste lag med epoxy er påført før man begynner påføringen av lakk eller maling. Har man tid og tålmodighet, anbefaler vi allikevel at epoxyen får herde i 14 dager.
- Vask overflaten med mildt salmiakkvann, skrubb, vaskefille eller «3M Scotch Brite». Skyll med rent vann. La flaten bli helt tørr.
- Puss flaten helt glatt. Mengde pussearbeid er avhengig av hvor glatt flaten ble etter siste epoxy lag, og om den skal males eller lakkes. Har flaten mye "sig" og ujevnheter, kan du fjerne det verste med sandpapir nr 80. Avslutt med sandpapir nr. 120-280. Puss flaten til denne synes glatt og jevn og til du er absolutt fornøyd. Husk, man skal ikke bruke for fint sandpapir, da dette reduserer lakkens evne til å feste/binde seg til epoxyflaten.
- Vask deretter med vann, og tørk med rene papirhåndklær eller filler. Enkelte foretrekker våtsliping for å unngå pussestøv.

I enkelte tilfeller kan det være en fordel at du prøvelakkerer/maler et panel for å kontrollere at grunnarbeidet er godt nok.

Generelle råd

Pussing mellom lakk/maling-strøkene

For å få godt feste for neste strøk, og for at overflaten skal bli helt glatt og jevn, er det viktig at du pusser mellom hvert strøk (hvis ikke annet er anbefalt).

Puss mellom lakkstrøkene med fint vannslipepapir, og helst med håndkraft slik at det ikke oppstår riper og skraper i overflaten. Unngå maskinpussing med grovt papir da dette både gir

striper og for mye nedsliping av maling/lakkflaten. Ved bruk av pussemaskin kan du ødelegge den lagvise oppbyggingen og dermed styrken på overflaten. Bruk alltid støvmaske når du tørrpusser.

Personlig sikkerhet

Sørg for at maling og lakk får tørke i godt ventilerte omgivelser, og følg alle sikkerhetsforskrifter. Unngå søl på hud eller i øynene. Hvis du arbeider i dårlig ventilerte omgivelser, skal du alltid bruke maske.

Velg riktig påføringsutstyr

Lakken/malingen kan påføres med pensel, rulle og sprøyte.

Hvis du benytter pensel eller rulle, anbefaler vi at du i tillegg alltid bruker en skumfordriver (art.nr. 41- 44).

Pensel

En langhåret, myk og fyldig pensel med naturbust vil alltid være et perfekt redskap til de fleste lakke-arbeider. Pensler med såkalt «Badger-kvalitet» (art.nr. 12-16) er de beste, men billigere pensler kan også gjøre en god jobb. Uansett, hold deg unna pensler som er laget i nylon eller annet kunstmateriale. Disse penslene har lavt lakkopptak, vil ofte legge igjen striper på overflaten, og skape en uregelmessig overflate. Bruk kun helt rene pensler, særlig til toppstrøkene. Er du i tvil om penselen er fri for støv eller størknede lakkpartikler, ikke bruk den. Vær nøye med renhold av penslene etter hver gangs bruk.

Ruller

Ruller fåes i mange forskjellige varianter, men skal du lakkere/male med to-komponente produkter, er det viktig at rullen tåler løsemidlene i lakken.

Til påføring av to-komponent polyuretane lakk anbefaler vi rulle nr. 800C (skumrulle, består av gjennomgående skum, og er avrundet i enden) eller nr. 50 (Deluxe Mohair).

Hvis man legger et passe press på rullen under påføring, vil denne etterlate seg en jevn, pen og «flytende» overflate.

Faren ved å benytte rull ved påføring av lakk og maling er at man lett kan legge et for tynt lag. Da kan man risikere at overflaten ikke blir tilstrekkelig glatt og glansfull, men derimot matt og «flat».

Kunsten er altså å legge et passe tykt lag, ikke for mye slik at det blir sig og «gardiner», men tykt nok til at du får fram høyglans effekten i lakken.

Skumfordriver

Ved påføring av lakk eller maling med rull eller pensel vil man alltid risikere å få noen luftbobler og «uregelmessigheter» i overflaten. Derfor skal man alltid benytte en skumfordriver (art.nr. 41-44) for å fjerne luft og overskytende lakk på overflaten.

Tidligere benyttet fagfolk dyre pensler til dette arbeidet. Disse penslene var flate, brede og laget i naturbust av for eksempel grevling eller beverhår. Penslene ble omstendig rengjort, og tatt godt vare på etter bruk.

Heldigvis for forbrukeren, er det i dag mulig å benytte billige «engangs» skumfordrivere som «utfører» jobben vel så bra og som gjør tidkrevende rensing og vaskeprosesser av pensler unødvendig.

Sannheten er at disse enkle skumfordriverene har «revolusjonert» all lakk- og malearbeid. En skumfordriver vil, under forutsetning av at man bruker den riktig, etterlate seg en perfekt glatt og blank overflate.

Arbeidsmiljø

Utfør maling og lakkering i et tørt, trekk- og støvfritt miljø. Ikke mal i direkte sollys og unngå høy luftfuktighet. Fuktighet kan gjøre nymalte flater matte, og vær spesielt oppmerksom hvis du benytter to-komponent maling.

Temperatur og relativ luftfuktighet

Ved påføring av en-komponente produkter, må temperaturen ikke være under 5°C og relativ luftfuktighet ikke overstige 85%. Ved bruk av to-komponente produkter, skal temperaturen ikke være under 10-12°C og relativ luftfuktighet ikke overstige 70%. Høyere verdier enn de nevnte, vil virke negativt, dvs. forringe kvaliteten på både tørke- og herdeprosessen. Vær oppmerksom på temperaturfall og kondens. Pass på at overflaten er helt tørr før du begynner å male. Maler du i litt kjølig vær og må strekke armene over hodet, skal du også være oppmerksom på at du puster varm luft mot den kalde overflaten.

Malingtykkelse/fortynning

Ikke påfør malingen/lakken i tykke lag. Det kan resultere i sig og ujevn tørking. Mal heller to tynne lag enn ett tykt. Fordel malingen jevnt utover, og ikke tynn lakk/malingen mer enn nødvendig. Tykke lag siger lettere, og for tynne lag dekker for dårlig. Et for tynt lag maling gir også dårligere beskyttelse, og glansen forsvinner raskere. Likevel, for lite tynning gjør malingen mindre smidig og vanskeligere å stryke jevnt ut. Les på boksen, og bruk den anbefalte fortynningen. Graden av fortynning er avhengig av to ting:

- 1) Temperaturen på malingen
- 2) Lufttemperaturen.

Unngå også å sette til andre stoffer fordi disse kan forstyrre balansen i malingen/lakken og dermed skape negative «overraskelser».

Bruk fersk lakk/maling

Selv om større kvanta er noe billigere i innkjøp, bør du unngå å kjøpe større mengder med lakk og maling enn du vil bruke opp innen rimelig tid. Hvis du har åpnet en boks er sjansene store for at lakken/malingen vil tykne noe over tid. Herderer i en to-komponent lakk/maling vil også tykne hvis den blir lagret for lenge, og anbefales da ikke å brukes. Hvis man ønsker å sikre at eldre lakk/maling er helt fri for «klumper og uregelmessigheter» kan denne filtreres med rimelige og enkle spesialfiltre som leveres av West System Norge AS.

Rør ut malingen

Før du begynner, bør du sørge for at malingen er blandet godt og har en jevn, glatt konsistens. Når du åpner malingbokser, har du sikkert sett at det ofte ligger pigmentansamlinger i kanten, under lokket og i bunnen av boksen. Dette skal blandes godt med resten av malingen, men ikke rør så kraftig at det kommer for mye luft i malingen.

Slik bruker du EPIFANES to-komponent polyuretanelakk

Blandeforholdet til denne lakken er to vektdelar av basen (komponent A) og en vektdel av herder (komponent B). Brukstiden etter blanding er tre til fire timer ved 20°C. Ved påføring bør temperaturen ligge mellom 14 og 20°C., men den ideelle temperaturen er 14-17°C

Ved 18°C. kan nytt strøk påføres etter 24 timer. Sliping mellom strøkene er ikke nødvendig dersom intervallet for påføring ikke overstiger 48 timer.

Slik gjør du:

- Bland de to komponentene nøye sammen, men rør forsiktig slik at du ikke «pisker» luft inn i lakken. Hvis du skal tilsette tynner i lakken, ikke gjør dette før de to lakk/malingkomponentene er godt blandet. La blandingen stå i 20-30 minutter før den brukes.
- Bland 0-5 % tynner i lakken. Å blande tynner i maling eller lakk som i utgangspunktet er så tynn virker kanskje merkelig. Dette gjør man for at lakken skal inneholde mer væske som kan fordampe under herding. Ved tilsetning av tynner vil herdetiden øke, man får lengere brukstid og lakken vil rekke å flyte bedre ut før den herder. Tilsetting av tynner er særlig viktig hvis man lakker/maler i høye temperaturer eller det er mye vind. Ved lakking i høye temperaturer (eks. i direkte sollys), kan løsemidlene i lakken fordampe fort og før lakken har fått «satt seg». Da kan det oppstå luftbobler (hulrom/kratere) på overflaten. En slik overflate vil ikke bli pen å se på, men verre, den vil heller ikke være ordentlig vanntett.
- Velg det best egnede påføringsredskapet. Hvis du velger en rulle, fordeler du lakk/maling på denne ved å rulle den noen ganger fram og tilbake i rullebrettet. Når skumrullen er helt ny og «fersk», er faren for at rullen kan etterlate seg luftbobler på overflaten stor. Dette er et problem som er vanskelig å unngå, men for å forminske problemet kan man gjøre følgende: Væt ut rullen godt med lakk/maling i rullebrettet. Heng deretter opp rullen på et egnet sted og la den «hvile» 10-15 minutter. Påfør så fersk lakk/maling på rullen, og rull dette ut på den aktuelle flaten.
- Rull/stryk på lakken på et felt på ca. 50 x 50 cm. Fordel lakken så jevnt du kan utover, uten å lage «dammer» eller «kanter». Disse kan lett oppstå hvis man trykker rullen for hardt ned mot underlaget. Tykkelsen av det påførte lakklaget skal være likt over hele flaten.
- Nå tar du skumfordriveren og drar denne lett over den nylakkerte flaten med lange bevegelser. Poenget er at fordriveren skal punktere eventuelle luftbobler, suge opp overskytende lakk og forhindre sig og fordele lakken fint utover. Plasser fordriveren ned på et felt som ikke er påført lakk, og stryk denne i retning av området som er påført lakk. På denne måten lager ikke fordriveren avtrykk i lakken. Prøv deg fram, og finn akkurat riktig trykk på fordriveren slik at denne ikke etterlater striper og «rugler». Ideelt sett skal

fordriveren være så tørr som mulig. Fordriveren tåler ikke for mye av løsemidlene som man finner i to-komponente lakker/malinger. Blir den for «våt», kan den bli «slapp» og miste sin effekt (dette er ikke noe problem ved en-komponente lakker/malinger). Fordriveren bør i såfall skiftes ut.

- Fortsett som beskrevet over til hele flaten er dekket med lakk/maling.

Hvor mange strøk skal man legge?

Hvis du skal påføre klar to-komponent polyuretane lakk på en epoxybelagt flate, bør du minst legge 3 strøk, men jo flere du legger, jo bedre er det.

Hvis du legger maling, vil ofte 2-3 strøk være tilstrekkelig.

Vedlikehold av et eksisterende to-komponent lakk/maling-system

Hvis tidligere lakk er intakt men har mistet noe av glansen, kan det være nok å legge på et eller flere nye strøk med EPIFANES to-komponent polyuretanelakk lakk.

EPIFANES to-komponent polyuretanlakk kan legges som topplag på nesten hvilket som helst tidligere to-komponent lakk- eller epoxysystem. Den eneste forutsetningen er at flaten først rengjøres, pusses og avfettes. Er en tidligere lakkert flate i dårlig forfatning, må den skrapes/pusses helt ned, og deretter bli rengjort og avfettet før det legges på et nytt strøk lakk/maling.

Hvis ønskelig, kan du i stedet for de to siste strøkene EPIFANES to-komponent polyuretanlakk, bruke to eller flere lag med en-komponent EPIFANES klar blanklakk eller EPIFANES en-komponent maling.

For at du skal oppnå maksimal bindeevne mellom de to lakktypene, skal siste lag med polyuretanelakk tørrpusses med sandpapir nr 220-240.

La det gå 24 timer mellom hvert lag en-komponent klar lakk (maling), og puss mellom hvert lag med papir nr. 240-320 (våt el. tørrpussing) eller finere. En-komponent lakk er å foretrekke hvis du ønsker et mer elastisk topplag.

For mer informasjon, se: www.westsystemepoxy.no